

Единица брой 10 ст.

ВѢСТНИКЪ ДОБРУДЖИ

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ

Италиа понедѣлникъ, срѣда и

Ръжоп. не се връщате назад

ДЕНЪ СЪВЪТЪ

Бждащето на Ромъния. — Горитѣ въ Добруджа подѣ ромънския ре
Канцлера въ Райхстага. — Позива на новото руско правител
Гласътѣ на дооруджанцитѣ.

ожението въ Русия. — Рѣчьта на
защитѣ страни. — Изъ печата.

Б ж д а щ е т о на ромъния.

А Роминия не бѣ България и тамъ е началната грѣшка на ромѣнскитѣ държавници. Урокътъ отъ селскитѣ бунтове скоро се забрави; ни поменъ отъ поука за коренно държавно прѣустройство. Разходката изъ нашата отечествена земя въ 1913 година бѣше единъ доизъ учителъ за ромѣнския селеникъ — вой-

Какво по-удобно време за отлагане належащата работа на великото национално събрание, което чакаше самото свикване! Съ съюза не беше трудно д

Ще можем ли да използваме ний това й не-
щастие за националната си кауза, близкото бъдащо
ще покаже. Моментът е крайно удобен, стигатъ малко
още усилия. Състрадателният християнин да изпра-
ти въ да молебствуватъ въ църква, а ний здраво да
се заловимъ на народополезна работа. Историата ще
оправдае нашето дѣло, защото не ламтихъ за чуждъ
ромъиска вяма, а за роденъ вътъ. Всѣки денъ ний
посвѣщаемъ за нашия народенъ градежъ, всѣкъ
часъ ний виждаме, какъ единението на обздравенати
съ родна кръвъ сѣмна Добруджа се заздравява и за-
сила. Опасно е само изнуцането на моментитъ
малодушието. Надъ всичко, дългътъ къмъ отечеството

ВОЕННИ НОВИНИ.

Западенъ воененъ театръ. Група армия на бавар-
ския прѣстоислѣдникъ. Въ Фландрия слѣдъ обходъ
отъ гората Хутъ Хуастеръ до Пандворде се разви ожес-
твенъ артилерійски бой, който се води съ голямо ожес-
точение отъ двѣтъ страни, при Шьолкапелѣ и сѣвѣрнѣ
отъ Геловелъ. Наши шурмови отблъненя настѣпиха
близко до брѣга и въ нѣкои участии на бойното поле
проникнаха въ неприятелскитѣ линии като довърна
много французи и англичани въ плену. При Армаст-
еръ, Ленскъ и юго-източно отъ Арасъ, отнесата дѣ-
лостъ се усили. При Камбре англичанитѣ нападнѣ

рано сутринта, след силен огън, нашите позиции, западно от Вурлонт. Съ тежки загуби, тѣ бидоха отблъснати. Следъ сбѣдъ огневата дѣйностъ между Ипи и Фонтен, значително се усили. Въ областта Сентъ Кантен, артилерийската дѣйностъ бѣше по оживлена отъ миналите дни.

Група армий на германския прѣстопрестолонаследникъ. Една наша шурмува частъ прѣдприе, съ пълненъ успѣхъ, едно изпадение съвѣрно отъ Брайнъ и залови пѣхвиници. Отъ двѣтъ страни на Маастъ, отъ врѣме на врѣме огъня съзаслужаваше.

Група армий на Хордортъ Албрехтъ. На много мѣста, особено въ Зуидгау, сѣвнена дѣйностъ на французитѣ.

Албански фронтъ. Прѣзъ нощта срѣщу 28 ноември Восточерцеговскитѣ стрѣлци прѣдприеха едно успѣшно нападение по долното течение на р. Вѣлазъ; прѣшпаха дълбоката около единъ човѣшки бой рѣка, сгипаха до втората италианска линия и взеха пѣхвиници и многобройни военни материали.

По море.

Ротердамъ. в. „Маастъ Боте“ съобщава: норвежката гетия Цедарбанкъ — 2225 тона бруто е изгубена отъ 9 май насамъ. Торпелирани сѣ въ Срѣди-земно море норвежкия параходъ Торъ съ тонажъ 4739 тона, парахода Рипалъ — 1875 тона. Вилена — 955 тона, също и парахода Халifax — 1875 тона.

Рио-де-Женейро. Потопени сѣ 3583 тона параходи. Християнъ. Норвежкия параходъ „Зобракъ“ и „Йоханъ Малде“ бидоха потопени.

По въздуха.

Отъ 24 XI нашитѣ неприятели загубиха въ въздушнѣ бой и прѣзъ нашия аеропланенъ огънъ 30 аероплана и два привързани балона. Подпоручикъ Буклоръ спечели своята 30-а побѣда, подпоручикъ Болдгаръ 25-та си побѣда, подпоручикъ Вьоме 24-та си, а подпоручикъ Клайнъ 21-вата си побѣда.

Д-ръ Ив. Пенаковъ

Горитѣ въ Добруджа подъ ромънския режимъ.

Споредъ официалната статистика за горитѣ, печатана въ 1905 годъ*), въ цѣла Добруджа е имало 142571 хектара гори отъ различни категории и есенции, като тѣта цифра сѣ включени и празнитѣ мѣста отъ горитѣ. Отъ това пространство, 32969 ха. сѣ въ Кюстенджанския и 109603 ха. въ Тулчанския окръгъ, така че най-значителната частъ отъ горското богатство на Добруджа се намира въ нейната сѣверна половина. Тамъ едновременно се намиратъ и най-доброкачественитѣ, по запазени и до сега, гори.

Отъ цѣлото залѣсено пространство въ Добруджа едва 86 ха. отъ първия и 662 ха. отъ вториятъ окръгъ сѣ частна собственостъ, а всичко друго принадлежи почти изключително на държавата, която сѣ е присвоила горитѣ въ пълна и изключителна собственостъ въ силата на едно своеволно тѣжувание на турския законъ за горитѣ. Само една незначителна частъ отъ горитѣ, едва 3862 ха. отъ Кюстенджанския окръгъ и 7301 ха. отъ Тулчанския окръгъ сѣ били състѣпени отъ държавата на общинитѣ, за да имъ бѣдатъ и тѣ по-късно отнети. Дѣйствително, чл. 7 отъ Закона отъ м. мартъ 1910 г. за интерпретиране на вѣкои отъ разпорѣжденията на закона за собствеността въ Добруджа отъ 1882 г., обявява, че ставатъ държавни и малко общински гори, безъ на общинитѣ да се дава никакво обезщетение. А вече и прѣди това, една частъ отъ тѣзи признати на общинитѣ гори имъ е била отнета и раздадена отъ държавата като работна земя, на така нареченитѣ ветерани и ново оженени, съ които слѣдъ 1903 год. е започнато усиленото колонизиране на извѣстни области отъ Добруджа. Така че и тѣзи малко общински гори сѣ били извѣдени отъ колониститѣ или сѣ вѣзали въ патримониума на държавата, нѣщо съ което е значително намалено горското богатство на Добруджа отъ една страна, а отъ друга, почти всички гори ставатъ, отъ община собственостъ на добруджанското коренно население — ставатъ собственостъ на ромънската държава, враждебно настроена спрямо това население.

За Ромъния включително Добруджа сѣщата статистика посочва на 2757789 ха. гори, отъ които 1452841 ха. сѣ частна собственостъ. Така че горитѣ въ Добруджа съставляватъ едва 5.2% отъ горитѣ въ Ромъния включително Добруджа, докато повърхността на Добруджа съставлява 11.84% отъ цѣлата повърхностъ на Ромъния. Това по отношение на пространството. Но съотношението нараства много повече ако сравнимъ горското богатство на Добруджа съ онова на Ромъния, по отношение на самата стойностъ на горитѣ, по отношението качества на дървениятъ материалъ и на есенциитѣ, по отношение на удобствата за експлоатация. По отношение на горското богатство, Добруджа сѣществено се различава отъ Ромъния и е много по-бѣда отъ нея. Докато въ Ромъния, слѣдъ като се задоволятъ всичкитѣ нужди отъ строителенъ и горителенъ материалъ, горитѣ сѣ въ състояние да дадатъ

значителни количества дървенъ материалъ за износъ, обратното се случва въ Добруджа: тука мѣстниятъ материалъ е недостатъченъ, и нуждата, особено отъ строителенъ материалъ се попълва съ вносъ отъ другаде. Едвамъ близкитѣ до горнитѣ мѣста задоволяватъ своитѣ нужди съ мѣстниятъ дървенъ горителенъ и строителенъ материалъ.

Отъ приведенитѣ по-горѣ цифри се вижда, че по отношение на горитѣ по бѣдежъ е Кюстенджанския окръгъ, който има 6910 км. километра повърхностъ, слѣдователно само 4.7% отъ тази повърхностъ е залѣсена, докато Тулчанския окръгъ има 12.7% отъ своитѣ 8626 км. км. залѣсени. Въ сравнение съ Ромъния, по пространство Кюстенджанския окръгъ заема 5.27%, а неговото залѣсено пространство е 1.2% отъ горитѣ

	за 1912 год.	за 1398 — 1899 год.
	Кюстенджа	Тулча
Празни мѣста	5232,07 х. ари	11613,84 х. ари
Смѣсени букъ, дѣбъ и пр.	9829,23 „	49719,87 „
Дѣбъ или прѣдолѣющъ	7927,14 „	34836,07 „
Вѣли есенции, тополи, върба и др.	3249,50 „	3637, — „
Салкитѣ	260, — „	960, — „
	26496,94 „	99806,78 „
		28903, — „
		106639, — „

Праведенитѣ цифри не сходятъ по между си нито сѣ еднакви съ цифритѣ които извлѣкохме отъ статистиката за 1905 г. за горитѣ въ Добруджа. Това се дължи не само на голѣмия безпорядѣкъ който сѣществуваше въ управлението на горитѣ въ Добруджа, но едновременно пропуснати сѣ въ статистиката разпрѣдѣленитѣ съ колонизационна цѣль общински гори, както и спаднатъ сѣ горитѣ, които по законъ или не законно основание сѣ били извѣдени и прѣвърнати въ пива отъ ромънскитѣ заселеници.

Разпрѣдѣлението на горитѣ по есенция посочва вече на извѣстна тѣсна бѣдностъ. Борови гори, каквито въ Ромъния има около 120000 хектара и букъви гори, каквито има 210,090 хек., тука не се срѣщатъ нигде. Положението пѣтъ на сѣществующитѣ гори, както ще видимъ е, сѣ малки изключеници плачевно.

Не всѣкога Добруджа е била тѣта бѣдна по отношение на гори. Но изобщо неблагоприятното климатическо и географическо положение областта е намѣрило въ властующитѣ до сегашната война режимъ сътрудникъ въ дѣлото за изтрѣбление на горитѣ въ Добруджа. Областта е вѣобще, въ мѣстата сѣ половина по маловодна, и при все че е заобиколена отъ морето и Дунава, но равнинитѣ ѝ стои по-високо отъ тѣхъ, така че напоява се почти изключително отъ дѣждоветѣ, а тѣ сѣ тука по-рѣдки. Въ сѣверната половина на областта или въ юго-западната ѝ частъ, гдѣто повърхността е хълмиста и дори планинска, водата е по-обилна и ра-

на Ромъния. Тулчанския окръгъ има едно пространство равно на 6.57% отъ това на Ромъния, докато неговото горско богатство се равня на 4% отъ горитѣ на Ромъния включително Добруджа.

Споредъ посочената статистика за 1905 г., всичкитѣ гори въ Кюст. окръгъ сѣ 64, отъ които експлоатирани или въ експлоатация сѣ 26 гори, а въ Тулчанския окръгъ цѣлото горско богатство е групирани въ 54 гори, отъ които 24 сѣ извѣдени или сѣ били въ експлоатация.

Отъ помѣстениятъ въ ромънския статистически годишникъ за 1912 г. свѣдѣния за горитѣ, както и отъ официалнитѣ данни за 1899 г. излизатъ слѣдното разпрѣдѣление на горитѣ по есенция:

стителността по буйна. Това се е отразило и върху разпрѣдѣлението на горитѣ.

Вече и въ 1877 г. горитѣ сѣ били сравнително орѣдѣли поради войнитѣ, и поради сѣществующитѣ въ Турция режимъ за експлоатация на горитѣ. Но всѣ пакъ положението е било далече по добро отъ това въ надвечерното на сегашната война. И това, което по сѣществено изкореняването или изчезването, до колкото е намалявало горското богатство на областта то, или е обогатявало мѣстното население, или му е доставляло необходимия дървенъ материалъ, или поне му е давало възможностъ — на това мѣстно население, да използва земата за пазбище или за разширение на землѣдѣлницата.

Че положението на горитѣ даже слѣдъ войната отъ 1877-е било по-добро отъ сегашното, установява се не само отъ показанитѣ на самото население, които на всѣгдѣ изъ Добруджа потвърждаватъ това, но то личи и отъ ромънскитѣ официални признания. Въ 1880 г. Кюстенджанския окръженъ управителъ пише слѣдното за състоянието на горитѣ: „Въ околнѣта Нова-Силистра многобройни гори покриватъ множество отъ хълмоветѣ и долинитѣ ѝ. Въ меджидийска околина има гори само въ Мулцова, Таламханъ, Арабаджий и Пулукчий. Въ Херсово горитѣ започватъ къмъ Коруджа, Дойранъ, Топологъ, Урумбей, и се сливатъ въ вѣковитѣ гори на Бабадагъ. Гори нѣма освѣтъ споменатитѣ, защото мешолицѣ отъ Хоншаданъ (Мангалско), Мурфатларъ и Долуфака (Кюстенджанско) не заслужаватъ това име.“

ОТЗИВИ

На в. „Камбана“.

Ня помисль отъ намѣрение да оскърбаваме. Нашата цѣль се явно прозира — да подчертаемъ прѣдъ българския народъ, че нѣма никакви военно и стюзически причини за немедленото въвеждане родно управление въ цѣла освободена, сѣ изобилно дѣти народни кърви, Добруджа. Сѣ нашия събратъ сега сме пачиста. Никого не сме имали подозрѣнието, че той не услужва по добруджанския въпросъ на начата кауза и че въ цѣлитѣ нѣщо ни дѣли. Искахме само да подчертаемъ опасността отъ замѣчаване разномислието у нашитѣ съюзници по него. А това народътъ трѣбва да знае добръ, за да бѣде подготвенъ за изненадитѣ.

Изъ чуждия и нашия печатъ.

Ромънското положение въ Молдова и Несарабия.

Руското положение за примирие постави Ромъния въ едно трагично положение. Започнала войната ужъ въ най-благоприятни условия за реализиране на широката си завоевателна програма, да ограби цѣлѣщия провинции отъ Австро-Унгария, да продѣлаи походъ си въ България и да се завладѣе дѣсния брѣгъ на Дунава до Балкана сѣ единъ търговецки изходъ за Вѣло-море, разбитата и деморализирана влашка армия се намира, въ най-ужини край на руския фронтъ и се чудъ какво да прави.

Въ повото развитие на събитията, Русия не може да не повлече подиръ си Ромъния, Сърбия и вѣро-яно и Италия, която също е достигнала последната степенъ на изтощението.

Очевидно е, че рускитѣ мѣрдавини държавници нѣматъ никакво желание да се борятъ по-нататѣкъ за възстановяването на влашкото кралство. Тѣ по скоро биха се намѣсили въ вътрѣшнитѣ работи на Ромъния, за да турятъ свобода и редъ тамъ, гдѣто имаше робство и тирания.

(в. Камбана).

Грѣхове въ Ромъния.

Ромънскитѣ прогресистъ Йорга се е разсърдилъ на рускитѣ социалисти, за гдѣто по въпроса за Добруджа искатъ народно гласуване, прѣзъ което окол-

чателно да се рѣши слѣдбата на тази областъ. И понеже ромънитѣ съвѣтъ не сѣ сигурни за изхода отъ едно такова гласуване, тѣ се обявяватъ противъ него.

Интересното е, обаче, въ случая, че професоръ Йорга не признава грѣхове въ Ромъния по отношение на България и балканската независимостъ. Той, напротивъ, се мѣчи да стопари отговорността за досегашната ромънска политика другиму.

Ромънскитѣ империалисти, казва професоръ Йорга, ние сами не сме създали. Той напомня факта, че Ромъния е била гласната къмъ Добруджа отъ Русия и е била ограбена съ Бесарабия. Това е напълно вѣрно, но господанъ професорътъ забравя, че ромънскитѣ грѣхове започватъ именно слѣдъ 1878 год. Българитѣ много добръ знаятъ, какъ бѣ загубена стара Добруджа и за това тѣ не храниха спрямо Ромъния никакви враждебни чувства. Тѣмо напротивъ. Създаването на най-приятелски отношения бѣ цѣльта на всички български правителства.

Но ромънитѣ много скоро забравиха какъ Добруджа стана тѣхна. Тѣ започнаха съ една политиката на поромънчаване на българското население. Цѣлѣщитѣ български учители едно слѣдъ друго биваха закривани и цѣлта на българската интелигенция и търговска класа прохлузвана. Но не бѣ само това. Очатъ на ромънскитѣ империалисти се обърнаха къмъ сѣверозападния край на свободна България.

Тригълника Шуменъ—Русе—Варна бѣ обектъ на ромънскитѣ аспирации. Въ името на тѣми нови ромънски идеали биде извършено прѣстѣпленieto отъ 1913 година, което никога не ще бѣде забравено и простено.

Призвѣдението на Добруджа къмъ България сѣ налага не само защото сѣ това се закрѣпва обединението на България, но и защото Ромъния трѣбва така да бѣде наказана, че да ѝ се отнема въ бѣда охотата за заграбване на чужди земи.

(в. „Зара“).

Едно Опортюнистично признание по добруджанския въпросъ.

Вѣстникъ „Виржевия Вѣдомости“ е получилъ слѣдната телеграма отъ фронта на руската армия:

По поводъ даденитѣ инструкции на делегата на руската демократия Скобелевъ, въ който става въпросъ за единъ пѣхвиницъ въ Добруджа, тогашъ когато вѣднотелатѣ на тѣзи инструкции не говорятъ за една

*) Expunere generala a sittațiunei Județului Constanța. 1881.

*) Radiri statului, официално издание, Букурещъ 1905. Също Anuarul statistic al Romaniei 1912, стр. 141.

подобна мърка въ Трансилвания и Бесарабия, господин Йорга, професор въ Лиски университетъ излага въ своя вѣстникъ съмнѣнието, че вижда тия вѣдъковители да забравятъ обстоятелствата, при които Ромъния е получила Добруджа. „Ако въ 1878 година, пише той, ние въведохме въ тоя край една ромънска административна и спомогателна за затвърдяването на българските земледѣлци въ страната, то бѣше защото Русия прѣзъ прѣмето на Александър II ни отне Бесарабия, въ замѣна на която Европа ни принуди да приемемъ тази пуста провинция, отъ която ние направихме една дѣлтъна Добруджа, каквато бѣше до вчера.

Ако нѣкои искатъ днесъ да направятъ тази грѣшка, тѣ са свободно да го направятъ. Колкото се отнася до насъ, ние още веднажъ чакаме рѣшението на конгреса на цѣла Европа. Очаквайки, че пѣма да бѣдемъ обхванати въ една империалистична политика, която, не ние сами осѣтихме, може бѣ, защото много страдахме за чужди грѣшки.

(Eco de Bulgarie).

Чужди мнѣния за Добруджа.

Въ сличението си „Rambling Recollections“, томъ II, 1908 г., бѣлжиятъ английски дипломатъ Съръ Хенри Дримъндъ Улфъ (Sir Henry Drummond Wolff) на стр. 180—181 пише, че слѣдъ срѣщата си съ графъ Андранъ, въ промежутъка между Санъ-Стефанския и Берлинския договори, той ималъ разговоръ съ единъ твърдъ вископоставенъ ромънъ considerable (important), който, слѣдъ като изказа въ увѣреността си, че България ще съставлява частъ отъ Русия и слѣдователно Ромъния ще бѣде притисната отъ двѣ Русии, добавихъ: „Подарѣтъ Добруджа не е компенсация, а капанъ. Тя е една блатиста страна, една Refugium pressatum, населена отъ прѣстѣпни бѣжници изъ всички държави. Кѣтъ тѣзи са били прибавени и татари и черкези, и за да може да се поддържа редъ въ страната, пужни бѣха били 20,000 войници. Осѣтъ това, тя е отдалѣна отъ Ромъния. Болшинството на нейното население са състои отъ (българи и географически) тя принадлежи на България. Когато, слѣдъ пѣколко години, тази държава се засили, тя разбира се, ще си я поиска. Никогъ не е имало по-фанлангрантна изневера, отколкото възвръщането на Бесарабия на Русия“.

На друго мѣсто, стр. 240, въ същата книга, самъ авторътъ Дримъндъ Улфъ, казва: „На българитѣ вече бѣше досадно за гдѣто Добруджа бѣ присѣдинена къмъ Ромъния, понеже тѣ я сѣтатъ за частъ отъ своята земя. Нѣма съмнѣние, че болшинството отъ населението ѝ бѣше българско“.

Съобщава Т.

Добруджанци! фонда „Добруджа“ е прѣдизначенъ изключително за националната ни кауза.

Изъ чужбина.

(Н. Т. А. и радиотелеграфа).

Положението въ Русия и прѣговоритѣ за миръ.

Стокхолмъ. Споредъ извѣстия отъ Хапаранда, Мениаъ заповѣда да се пристѣпи къмъ частична демобилизация. Наборътъ отъ 1899 г. билъ незабавно разпуснатъ. Другитѣ набори щѣли да бѣдатъ разпуснати скоро. Демобилизиранитѣ войници трѣбало да прѣдадатъ оръжията си на полковнитѣ комитети.

Амстердамъ. „Таймсъ“ се научава отъ компетентно мѣсто отъ Петроградъ, че въ свѣщаннето на посланицитѣ, което се състои въ американското посолство, бѣло рѣшено да не се приема нотата на Троцки и послѣдната се сѣта за неприета.

Стокхолмъ. Споредъ „Извѣстия“ Кавказъ се обявява за независимъ и избралъ парламентъ състоящъ

се отъ 40 социалисти, между които имало само единъ болшевикъ.

Петроградъ. Петроградска телеграфна агенция. Комисарътъ за външнитѣ работи събщи на пълномощнитѣ министри на неутралнитѣ държави за мѣрцитѣ, които е взелъ за сключаване на примирие. Въ нотата се казва, че сключаването за незабавенъ миръ е леко за всички страни воюващи и неутрални. Руското правителство разчита на рѣшителната подкрепа на работницитѣ отъ всички страни въ борбата му за миръ.

Бернъ. Федералниятъ свѣтъ съобщава: комисарътъ за външнитѣ работи на правителството на болшевикитѣ въ Петроградъ е връчилъ на прѣдставителитѣ на 6 — тѣхъ европейски неутрални държави въ Петроградъ една нота, съ която съобщава прѣдложенията направени на посланицитѣ на сѣлашенето досежно примиренето и мира. — Въ нотата си Троцки иска тѣзи прѣдложения да се прѣдадатъ официално на правителствата на централнитѣ сили. Швейцарскиятъ пълномощенъ министръ въ Петроградъ слѣдъ като се е съгласилъ съ другитѣ неутрални пълномощни министри прѣбѣващи въ руската столица, събщи на Троцки, че получилъ нотата. Днесъ Федералниятъ свѣтъ се занима съ тѣзи съобщения и рѣши да поиска, най-напрѣдъ отъ легацитѣ, по точни свѣдѣния, както и съобщения за прѣдложенията направени на сѣланицитѣ посланици въ Петроградъ. Прѣд видъ на това, федералниятъ свѣтъ се резервира да вземе рѣшение за поведението, което трѣбва да държи спрямо послѣдната на Троцки. Швейцария не защитава никакви чужди интереси въ Русия и никогъ не е била молена отъ Русия да поеме покровителството на нейнитѣ интереси въ воюващитѣ страни.

Петербургъ. Агенция Райтеръ съобщава: Изборитѣ за учредителното събрание се привършиха вчера. Половината отъ избирателитѣ на Петербургскитѣ гласоподаваха. Прѣдставителитѣ на войницитѣ не се сѣмнява, че по голѣмата частъ отъ Петербургския гарнизонъ е на страната на болшевикитѣ. Революционниятъ воененъ свѣтъ зае митницата.

Хапаранда. Споредъ вѣстникъ „Дѣло Народа“ украинскитѣ централенъ свѣтъ, при обявяването на Украйна за република на 20 ноември 1917 год. заяви, заедно съ извѣдението си, че украинската република ще остане въ сѣюзъ съ Русия още и това, че той ще подпомогне руската република съ всичкитѣ си сили.

Манифестътъ на Троцки и отговорътъ на Австро-Унгария

При шаба на австро-унгарската главна квартира бѣде заловена една нещѣлна радиотелеграма, която, слѣдъ като бѣде допѣлена, гдѣто се има възможностъ гласеше:

„Царское Село 28 XI. 1917 г. До воюващитѣ страни!

Побѣдоносната работническа и селска революция въ Русия, слѣдъ като потуши перидическитѣ възнения и завърши борбата съ буржуазията, постави на първо мѣсто въпроса за мира. Сега се иска отъ всички правителства, класи и партии на всички воюващи страни да отговорятъ категорически на въпроса, дали са съгласни или не, да водятъ съ насъ заедно прѣговоритѣ за веднагащното примирие и за общия миръ. Отъ отговора на тоя въпросъ ще зависи, дали ние ще можемъ да избѣгнемъ едно ново водене на войната, съ всичкитѣ ѝ страхотии и мизерия и прѣзъ таа зима, или пъкъ, дали Европа наново ще бѣде напљавана съ кръвъ. Ние, свѣта на народнитѣ комисари, се обръщаме съ тоя

въпросъ къмъ правителствата на нашитѣ европейски сѣзници и тѣ на Япония и Китай ги питаме, прѣдъ очитѣ на тѣхнитѣ собствени народи, прѣдъ очитѣ на цѣлия свѣтъ, дали тѣ са съгласни да встѣпятъ въ прѣговори за миръ; ние свѣта на народнитѣ комисари, се обръщаме къмъ сѣзницитѣ на народа, на първо мѣсто къмъ работнитѣ маси, дали са съгласни да продължаватъ тази безконечна касациа; противопоставяйки се на сѣлното унищожаване на европейската култура, ние искаме работническитѣ партии на сѣзницитѣ страни да отговорятъ незабавно на въпроса, дали тѣ са съгласни да се започнатъ прѣговоритѣ за миръ. Този въпросъ поставяме на първо мѣсто. Мирътъ който ние прѣдлагаме, трѣбва да бѣде единъ почетенъ миръ, миръ на сѣгласието, да осигурава на всѣкъ народъ свободно стопанско и културно развитие. Работническата и селска революция обявява вече програмата си за миръ. Ние публикуваме тайнитѣ договори на цари и буржуазията съ сѣзницитѣ и обявките тѣя договори за неоправдани руския народъ. Ние прѣдлагаме на всички народи явно да сключатъ единъ новъ договоръ, въз основа на избирателство и на общото дѣло. Официалнитѣ и официозни прѣдставители на управляващитѣ класи на сѣзницитѣ страни отговориха съ отказъ на нашето прѣдложение. Отказаха да признаятъ правителството на свѣтитѣ и да започнатъ, въ сѣгласието съ него прѣговори за миръ.

Правителството на побѣдоносна Русия не се нуждае отъ признаването на вѣрменитѣ дипломати, обаче, ние питаме народитѣ, дали реакционната дипломация е изразителъ на тѣхнитѣ мисли и стрѣмления, дали народитѣ позволяватъ на дипломатията да изпусне голѣмата възможностъ за мира, която бѣде открита прѣзъ руската революция. Отговора на тоя въпросъ значи край за новата имна война. Да живѣе миръ и братството на народитѣ.

Народенъ комисаръ на външнитѣ работи:

Троцки.

Прѣседателъ на Сѣвѣта на Народнитѣ комисари:

Ленинъ.

Австро-унгарското правителство отпрати на 29 и т. м. до руското правителство слѣднѣщия отговоръ:

„До правителството на Руската Република!

Окръжната телеграма на народнитѣ комисари отъ 28 т. м., съ която руското правителство се обявява готовъ да прѣговори за сключване на примирие и на единъ всеобщъ миръ, е получена отъ австро-унгарското правителство. Прѣдложенията на руската република, относително примиренето и мира образуватъ, споредъ гледището на австро-унгарското правителство, една приемлива база за започване на тѣзи прѣговори. Правителството на Австро-Унгария заявява съ това, че е готово да започне съ руското правителство прѣговори за немедленно примирие и за всеобщъ миръ.

Петроградъ. Командующиятъ западниятъ фронтъ генералъ Валашевъ поради отказа да прѣговори съ германцитѣ за примирие бѣде смѣненъ отъ болшевикитѣ.

Лондонъ. Въ камарата на общинитѣ запитанъ, дали Русия е прѣдложила незабавно примирие по всички фронтове, за да започнатъ прѣговори за миръ и какъвъ отговоръ Англия е дала, г. Валфуръ отговори: „Подобно прѣдложение дѣйствително бѣде направено: но нито Англия, нито кои да е отъ сѣзницитѣ отговори.“

Лойдъ Джорджъ и Венизелосъ въ Парижъ. Лондонъ. Съобщение на агенцията Райтеръ. Министръ прѣседателъ г. Лойдъ Джорджъ замина тази сутринъ за Парижъ, за да участвува въ заседанието на въюкования воененъ свѣтъ. Гръцкиятъ министръ прѣседателъ Венизелосъ замина също за Парижъ.

Откритието на скандинавската кръска конференция Христианиа. Скандинавската кръска конференция се отвори.

Сѣгласненската конференция въ Парижъ открита. Парижъ. Тукъ се откри сѣзническата конференция.

Д. Нацъвъ

ТРАУРЪ.

Напрѣдъ прѣдъ върволицата въри Пресиятъ съ бързи крачки, сѣмъ сѣрдцето и душата му прѣпљени съ сѣтни сили вѣзвѣзватъ го да хвърчи, да бѣрза, а тѣй близко е дохътъ, кадѣто свѣтло руса Галина и мѣлъ първенецъ, чѣватъ неговата блага рѣчъ, неговитѣ топли прѣгрѣди.

Вѣрѣдъ тажно зачерпѣли балкани весело почватъ да се показватъ бѣли емиции и съ свѣтлосинѣщи се проворци весело гледатъ и примиратъ отъ радостъ.

Дѣца налѣви-невѣрстни, къмъ всѣки познатъ отъ праватъ погледи и радостни викове. Жени и маже ридатъ и сѣлзи задаватъ дума не могатъ да продухатъ. Великата радостъ сѣлова чувства и душа. Едни чѣрда сѣрда самъ бѣятъ до примирие. Галина съ сѣтна надежда направи се до срутева ограда на камчатъ и чака.

Чака, но безъ мисль, безъ надежда, само мѣлъ първенецъ радостно скача и играе около ѝ и тѣ отъ вѣрме на вѣрме дочува неговата пѣсенъ.

— Татко... Татко... иде, иде... скоро ще е при насъ.

Слуша Галина и люшка глава, прѣбулена съ черенъ чѣмберъ и мѣлчи.

— Маминко идатъ, извика дѣтето и се спусна къмъ въволицата дрицави и изнеможели ромънски пѣлници.

Галина изви глава и заѣмъ. Прѣдъ върволицата изпрѣдѣлъ върѣше пейнитѣ Пресиятъ. Не! Не е той! Моя Пресиятъ е убитъ! пошушка та и разтри клепки. Последва пакъ: Той е... прилича на него. Доста слабъ, ала съ сѣлката твърда походка, съ сѣлцитѣ отивиста и сигурни движения на рацѣтъ.

Той е... Та губи самообладание. Исква да тѣхъ, да го посѣрпне. Краката не мърдатъ, нѣкаква непозната сила я сѣлова на мѣсто и тѣ не може дори очитѣ и устнитѣ да помръдне.

Той е близко... Крачка дѣтъ и той е прѣдъ нея. Тя чува, той шепне.

Галина... Галина... Азъ съмъ.

Галина нѣмѣе и пада въ прѣгрѣдитѣ му. Той плаче и цѣлува лицето, коситѣ ѝ.

Тѣ е въ несѣстѣ. Великата радостъ бѣше тѣй

силна, че осирѣтелата душа не изтѣри тоя велико щастие, което и носѣше Персиятъ.

Първенецъ дойде, той не познаваше баща си, ала инстинктивно разпери рацѣци къмъ него.

— Татко, Тати...

— Сине, извика съ усилие Персиятъ и до задущване задѣлува дѣтето си. Остава него, цѣлува и съ цѣлувки и сѣлзи мѣчи да свѣсти жена си.

Тѣ погледна съ тихъ спокоепъ погледъ и като че ли сѣбуждащата се отъ дългъ сѣнь, обявява мнѣта на Персиятъ и вѣзва усни въ неговитѣ. Животворитѣлата сила на плѣтъта обливъ замръло сѣрдце и тѣ забравъ горчелинитѣ на отчаянието, какъа черния чѣмберъ и пакъ се притиска до сѣрдцето му. Тѣ са радостна, а вънъ лѣстата капатъ безшумно покриватъ земата за зименъ сѣнь. Капитѣ лѣстата и ридатъ тѣя остави безъ сѣтъ надежда за навѣрнали се мѣлъ сѣрца.

14 XI, 1914 год. Бабадагъ.

Ръчката на новия имперски канцлер граф Хертинг в Райхстага. Върху новия имперски канцлер граф Хертинг се представя днес в Райхстага и изложи въпросите свързани с днешното външно и вътрешно положение. След няколко лични бълбжки и след като изложи положението на бойния полет, граф Хертинг говори за вътрешната политика в империята, като спомена законопроект за избирателното право в Пруссия и новите мерки на правителството за развитието на социалното законодателство в Германия. Канцлерът се обяви за една цензура, която, противно на цензурата в държавите от съглашението, да се въздържало от либералното гледище за правото, да се изказват свободно всички мнения по общото политическо положение. Граф Хертинг заяви: От жоните председатели аз получих едно ценно наследство: подкрепането на приятелски връзки с Австро-Унгария, Турция и България. Нашите съюз с тези три държави бидеж сключени в различни времена, но тяхната цел е обща: Осъществяването на националните идеи, осигуряването на териториалната цялост и отбраната срещу неприятелски атаки. Големото значение на тази цел към нашата решителност в дългата външна борба и ще поддържа до края на тази борба. Нашите външни съюзници, с които ни свързва защитата на най-свещените блага и заедно с които на бойния полет и в отечеството бидеж извършени безподобни, по величие, подвизи, аз изказвам моята признателност и моето възхищение (силни ръкопляскания). Мога да споделя на Райхстага, че вчера от Царско село, руското правителство отпрати една радиотелеграма до правителствата на доквашите народи, подписана от народния комисар на външните работи Троцкий и от председателя на съвета на народните комисари Ленин, с които телеграма предлагат да се почнат, на една близка дата преговори за мир и мир. Аз не се колебая да заявя, че известният до сега предложение на руското правителство могат да се смятат за основа, която дава възможност да се почнат преговори и аз съм готов за преговори помежду руското правителство изпрати за това опълномощени представители (живи ръкопляскания). Аз се надявам и желая тези стремежи да се затвърдят скоро и да ни доведат мир. Съ искрено съчувствие ние следим новото развитие, на тежко изпитания руски народ. Дано той може скоро да завлече отново при нормални условия. Ние не желаем нищо повече, освен да възобновим старите отношения на съседство, особено в икономическо отношение.

Гласът на добруджанците.

София.

Министру председателю, копие Председателя Народното Събрание.

От направения извещения в Народното Събрание на 31-и октомври т. г. узнахме че съществувал дипломатически спор, върху бъдещата политическа съдба на нашата мила Добруджа. Ний, жителите на с. Гол-Гаргалъ, Кюстенджанска, околия сме немалко бимо решени да не допуснем чуждо владичество в нашата родна земя. Като сме заявявали и заявяваме открито пред цял свят че сме българи и желаем нашата мила Добруджа да бъде присъединена към общото ни отечество — България. Надеяме се, че ще употребите всички средства за осъществяване на нашия желания.

За жителите: С. Минчев.

София.

Министру-Председателю, копие Председателя Народното Събрание.

Спорът за Добруджа не трябва да има. По минало, по положение, по население и всипация тя е българска земя и българска трябва да си остане за винаги. Протестираме най-еверично против домогванията да се върне Добруджа на ромините и заявяваме, че сме решени, с оръжие в ръка да не допуснем връщането на ромското владичество в нашия роден край. Искаме да се обяви още сега присъединяването на Добруджа към общото ни отечество — България.

Председател на народния комитет в с. Калатой Тулчанско: Слави Петков.

София Министру Председателю, копие Председателя Народното Събрание.

Събрали днес жителите на с. Сарх-Насуф, Тулчанско, искаме присъединяването на цяла Добруджа към общото ни отечество мила България. Решени сме по всякакви начини да не допуснем връщането на владичеството на ваха-авър.

За събрали: Е. Стоев.

София.

Министру Председателю, копие Председателя Народното Събрание.

Предъ паматъта на падналите герои въстатно е да се допуска дипломатически спор за присъединяването на Добруджа към майка България.

Спорът, чрез който да ставане размена монета не желаем и въско робство, което ни се дарява ще трябва да мине през труповете ни.

Искаме присъединяване към свободна България и незабавно родно управление.

За жителите на Ески Баба, бабадашко, Председател Народ. Комитетът Вълчо Колев.

София Министру Председателю, копие Председателя Народното Събрание.

Ай-Орманското черковно училищно настоятелство моли настойчиво присъединяването на Добруджа към България.

с. Ай-Орман (Маченска околия) Председател Черковно училищното настоятелство: И. Милитаров.

Добруджанци! Незабравяйте, че бъдещото на родината ни зависи от нашата мощна солидарност.

Хроника

Към настоятелите на в. Добруджа Умоляват се г. г. настоятелите, които имат останали екземпляри от броеве 4, 5, 6, 7, 8 и 9 от в. Добруджа да ги изпратят веднага в администрацията.

От администрацията.

Нова етикетка на храните. Цялостта на изветитъ за времето от 31 нв т. г. до 21 януари 1918 години включително с: 1) чиста пшеница с тежест 76 кг. в хектолитър при естествен притисък 2 на сто се плаща 70 ст. кг. 2) чиста раж, 70 кг. в хектолитър при естествен притисък 2 на сто се плаща 55 ст. кг. 3) ечемик при 1 на сто притисък — 55 ст. кг. 4) овес най-добро качество — 55 ст. кг. 5) просо — 50 ст. кг. 6) царевична суза здрава без тсипина и киризма — 50 ст. кг. 7) трици — 35 ст. кг. 8) кълънца — 20 ст. кг. 9) ливенчно брашно — 85 ст. кг. 10) ражено брашно — 70 ст. кг. 11) царевично брашно — 60 ст. кг. 12) ечемична арма — 58 ст. кг. 13) кълъчна арма — 23 ст. кг. 14) просеначна арма — 53 ст. кг. 15) царевична арма — 53 ст. кг. 16) овесна арма — 58 ст. кг. 17) фийно върно — 50 ст. кг. След 1-и февруари 1918 година цената на пшеницата се намалява на 60 ст. кг. и споредъ тя цяна ще се намаляват цялостта и на другите храни, брашна, трици и арма. Иззети до сега храни, заплатени по старите цени, ще се допълват по новите. Хлябът или брашното и житото, които се дават на бедните семейства — войници и не войници, ще се плаща по досегашните цени, с добавка 5 ст. на кг. хляб, брашно и храна. Бедните ще се снабдяват с удостоверение от общините, на основание за които удостоверения ще им се дават карти с особени цени. Загубите, които по следват от повишените цени, ще са в тежест на държавата. Въ интерес на всички производители на храни, брашна и арма е да предадат част по-скоро на изземателните комисии наличните си количества храни, за да бъде сигурен, че ще му се заплатят по сегашните повишени цени.

За интернираните чужденци. Гражданите с длъжност да следят дали интернираните поданици на не приятелските ни страни търгуват. Околийските началници с отговори за точното приложение на закона против търговията с неприятелски поданици.

Окръжна педагогическа конференция. На 8 и 9 декември т. г. ще се състои в гр. Бабадаг окръжна педагогическа конференция за учителите от тулчанския окръг с дневен ред:

1. Извън училищата дейност на добруджанския народен учител.
2. Устройство на първоначалните училища в населени места с икономично и съвременно изселение.
3. Обучението по български език в добруджанските народни училища.

4. Бюджетите и счетоводството на черковно-училищните общини.

5. Отговори на различни запитвания по организацията на училищата в Добруджа.

Списък за отелчени българи в Румъния. „Известията“ на Червеня Кръст, брой 87, предлагат да печатат списъка на отелчените от румънското правителство цивилни и военни българи поданици.

Празникът на робитите. В с. Саржбой се отпразднува най-тържествено бойния празник на нашата армия — „празникът на победите“. Селото бй окичено с цвята, флагов, зрци и гримаци. На площада „Генерал Колев“ се отслужил павахида — молебн и произведе парадъ. Вечерта имаше хора и сервиза чай в офицерския столъ. Населението тържествуваше искрено, почитайки своите освободители.

За интересующите се.

Агенти или други лица могат при своята работа, чрезъ продажба на единъ много приходенъ артикаул да спечелатъ хубаво, за което да се обърнатъ до:

Българската Ефектна Банка — Варна.

7 АВСТРИЙСКИ ВОЕНЕНЪ ЗАЕМЪ

5 1/2% държавен заемъ освободенъ отъ налози по 92.50 крона
5 1/2% държ. съкровищни бонове освободенъ отъ налози по 94.50 крона

Подписчикътъ получава 1/2 възнаграждение освенъ това, при почитаемия държавен заемъ — едномесечно лихвено възнаграждение.

Държавният заемъ ще бъде изплатенъ презъ годините 1923 до 1957 чрезъ погашение.

Държавният съкровищни бонове ще бъдат изплатени нан 1 августъ 1926 год.

Подписката продължава отъ 5 ноември до 3 декември 1917 година.

6-10.

О В Я В Л Е Н И Е ВЪСТНИКАРСКАТА АГЕНЦИЯ КУРЬЕРЪ

НА

ХРИСТО В. КАЛОЯНОВЪ — ДИМОТИКА

Приема обявления, реклами, годишни и сезонни извещения, съкровища, папаци, благодарности и други подобни за в. „Добруджа“.

Записва абонати за в. „Добруджа“

Ново разписание на треновете

Отъ 15 октомври между Браила и Вукрешъ ще циркулира само единъ трень, който ще тръгва отъ Браила въ 5 ч. сутринъ, а отъ Вукрешъ за Браила въ 12 ч. на обядъ.